

Програма розвитку Комітету АПУ з банківського та фінансового права на 2026-2027 роки

Володимир Невмержицький, старший юрист Юридичної групи LCF, практика вирішення спорів

АПУ відіграє ключову роль в українському правничому середовищі, активно впливаючи на процеси законотворення та реформування суспільства. З початком повномасштабної агресії РФ проти України ця роль стала ще більш значущою, адже асоціація стала важливим гравцем у формуванні правових механізмів для підтримки держави в умовах війни. Банківський сектор зіткнувся з безпрецедентними викликами: блокування активів у зонах бойових дій, порушення логістичних ланцюгів, масове зростання NPL, необхідність адаптації до санкційних режимів та міжнародних обмежень.

Банківський та фінансовий сектори мають бути на передовій, забезпечуючи стабільність під час бойових дій та активно беручи участь у розробці стратегії відновлення країни після війни. Вони повинні швидко реагувати на зміни в економічній ситуації, підтримувати функціонування фінансової системи і захищати інтереси всіх учасників ринку. Комітет АПУ з банківського та фінансового права має активно сприяти розвитку цього сектору, залучаючи провідних фахівців, співпрацюючи з основними гравцями ринку та вивчаючи досвід інших країн.

Ключова мета: Створення ефективної платформи для розвитку банківського та фінансового сектора в Україні, забезпечення стабільності фінансової системи під час війни та в процесі післявоєнного відновлення. Активна участь у законодавчих ініціативах, обмін досвідом з міжнародними партнерами та залучення найкращих фахівців для розвитку українського фінансового сектору.

1. Партнерство з державними органами. Законодавча та нормотворча діяльність

- Поглиблення співпраці з Верховною Радою, Мінфіном та судами.
- Активна участь у робочих групах та консультативних органах для розробки змін до українського законодавства, зокрема з питань:
 - ✓ приведення національного банківського та фінансового законодавства у відповідність до стандартів ЄС;
 - ✓ вдосконалення законодавства для стимулювання фінансових інновацій, розвитку цифрових фінансів та fintech-компаній;
 - ✓ розробка практичних рекомендацій щодо імплементації стандартів прозорості та захисту прав споживачів фінансових послуг.
- Експертні коментарі та висновки щодо законодавчих ініціатив:

- ✓ оцінка нових законопроектів і пропозицій змін до чинного законодавства, що стосуються банківської сфери, фінансових послуг, цифрових валют та інвестицій;
- ✓ проведення експертиз проектів нормативно-правових актів, підготовка рекомендацій щодо їх вдосконалення.

2. Робота над питанням функціонування банківської системи та ринку фінансових послуг в умовах воєнного стану та післявоєнного періоду

- Розробка механізмів вирішення проблеми втрати застави в зонах бойових дій, втрати активів банків та позичальників.
- Пошук шляхів вирішення проблеми погіршення якості кредитного портфелю: зростання NPL (Non-Performing Loans) та зниження здатності позичальників обслуговувати борги.
- Спільна робота над змінами до профільного законодавства щодо реструктуризації боргів, мораторіїв на стягнення та механізмів, які дозволять банкам ефективніше працювати з боржниками в умовах економічної нестабільності.
- Підтримка ініціатив щодо розвитку ринку страхування воєнних ризиків, у тому числі в контексті зменшення ризиків для банків та фінансових установ.

3. Співпраця з бізнес-спільнотою та профільними асоціаціями

- Розвиток партнерства з фінансовими установами, банками, страховими компаніями, фінтех-асоціаціями та іншими гравцями ринку фінансових послуг (проведення регулярних консультацій, круглих столів і воркшопів, спрямованих на розв'язання актуальних проблем у банківській та фінансовій сферах).
- Залучення до співпраці міжнародних та локальних банківських асоціацій, зокрема, Незалежної асоціації банків України (НАБУ), Асоціації українських банків та інші (спільна організація заходів, конференцій та круглих столів щодо розвитку банківського та фінансового сектору).

4. Міжнародна співпраця та стандарти ЄС. Цифровізація та інновації

- Імплементация міжнародних стандартів фінансової стабільності, боротьби з відмиванням грошей (AML), а також боротьби з фінансуванням тероризму (CFT).
- Сприяння розвитку транскордонного співробітництва у фінансовій сфері, зокрема в рамках інтеграції до ЄС, імплементации Digital Finance Package ЄС та Регламенту MiCA (Markets in Crypto-Assets Regulation).
- Підготовка аналітичних матеріалів з міжнародного досвіду з регулювання банківських послуг, криптовалют, цифрових валют центральних банків (CBDC), фінансових платформ, Open Banking та fintech-рішень.

- Робота над правовими аспектами регулювання штучного інтелекту у фінансовому секторі та впровадження інноваційних фінансових технологій.

5. Розвиток професійної спільноти та освіти

- Проведення серії вебінарів, тренінгів, круглих столів, присвячених актуальним питанням банківського та фінансового права.
- Організація Mentorship-програм для молодих юристів, що спеціалізуються на банківському праві та фінансових послугах.
- Співпраця з юридичними вузами для підготовки навчальних матеріалів та проведення спеціалізованих лекцій з банківського та фінансового права.
- Підготовка аналітичних матеріалів, рекомендацій та звітів для широкої юридичної спільноти та бізнесу.
- Створення щорічного огляду судової практики з банківських спорів для використання практикуючими юристами та суддями.

6. Очікувані результати

- Підвищення авторитету Комітету як провідного експертного центру з банківського та фінансового права в Україні.
- Зміцнення співпраці з міжнародними партнерами, сприяння інтеграції українського фінансового сектору в міжнародну правову та економічну спільноту.
- Удосконалення законодавства для забезпечення стабільності фінансового ринку України та його адаптації до сучасних світових тенденцій.
- Підвищення якості правового супроводження та консультацій для учасників ринку фінансових послуг.
- Розширення бази учасників Комітету, залучення нових фахівців та активізація діяльності існуючих учасників.